

Memo

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College van B & W
Datum	16 september 2025
Kenmerk:	
Onderwerp:	Besluitvorming AZD

Inleiding

Met het koersdocument huisvesting vluchtelingen heeft de raad besloten dat er in onze gemeente ruimte is voor een asielzoekerscentrum (AZC), bij ons asielzoekersdorp (AZD) genoemd, met maximaal 368 plekken voor asielzoekers en 80 plekken voor statushouders.

We streven naar zorgvuldige besluitvorming. Voorwaarde hiervoor is het creëren en behouden van maximale transparantie, onder meer zodat de gemeenteraad goed geïnformeerd blijft en haar rol kan vervullen. Met de raad is afgesproken dat er ruimte is voor wensen en bedenkingen voordat de bestuursovereenkomst met het COA getekend wordt over hoe de opvang georganiseerd wordt. Daarna volgt de locatiekeuze. In dit memo hebben we dat verder uitgewerkt.

Besluiten

Om een AZD te kunnen realiseren moet het college twee besluiten nemen: een bestuursovereenkomst sluiten (1) en een aanwijzingsbesluit nemen(2).

1. Bestuursovereenkomst

Met het COA sluiten we een bestuursovereenkomst waarin we vastleggen hoe het AZD gerealiseerd zal worden. De voorwaarden en wensen zoals we die in het koersdocument vastgelegd hebben, leggen we met het COA vast in een bestuursovereenkomst.

2. Aanwijzingsbesluit

Het aanwijzingsbesluit is een besluit van het college waarin staat dat een bepaald perceel wordt aangewezen als locatie voor de opvang van asielzoekers. Dit is een voorwaarde van het COA om te kunnen investeren in een perceel. Hier is geen vaste vorm voor. De bevoegdheid tot het nemen van een aanwijzingsbesluit ligt weliswaar bij het college, maar voordat we het formeel nemen informeren we de raad vertrouwelijk.

Wensen en bedenkingen

De raad heeft in het koersdocument vastgelegd dat het aanwijzingsbesluit een collegebevoegdheid is en over de bestuursovereenkomst (het hoe) door de gemeenteraad wensen en bedenkingen geuit moeten kunnen worden. Als we het met het COA eens worden over een bestuursovereenkomst, leggen we het concept daarvoor eerst aan de raad voor. Pas als de raad wensen en bedenkingen heeft geuit, sluiten we een definitieve overeenkomst. Dat gebeurt als we het aanwijzingsbesluit nemen. Zodra het college deze besluiten neemt, wordt de raad geïnformeerd.

Planning

De tijdlijn die met de raad is gedeeld was een voorlopige tijdlijn. De gesprekken met eigenaren en het COA lopen nog. Een locatie buiten een dorp, vraagt aanpassingen aan wegen en openbaar vervoer. De nieuwe bewoners, medewerkers en leveranciers passen niet over de meeste wegen buiten onze dorpen. We verwachten niet dat hier al dit jaar

duidelijkheid over komt. Totdat duidelijk is of het COA bereid is tegemoet te komen aan onze voorwaarden en wensen en de provincie bereid is mee te werken aan een goede ontsluiting en bereikbaarheid, kunnen we geen aanwijzingsbesluit nemen en weten we dus nog niet waar het AZD komt. Het COA heeft bovendien aangegeven dat een besluit over de ontsluiting onderdeel moet zijn van de bestuursovereenkomst.

Het college wil het graag zo snel mogelijk eens worden met het COA over de concept bestuursovereenkomst, nog los van de uiteindelijke locatie. Op 2 oktober staat een nieuw bestuurlijk overleg gepland. We zullen de raad daarna opnieuw informeren over de voortgang. Zodra de concept bestuursovereenkomst gereed is, willen we een vertrouwelijke bijeenkomst met de raad organiseren, zodat raadsleden direct in gesprek kunnen met het COA en betrokken ambtenaren en alle mogelijke vragen kunnen stellen. Zodra we zicht hebben op afronding van de gesprekken, zullen we de raad hierover informeren.

Als de raad positief is over de bestuursovereenkomst, maar nog wensen en bedenkingen heeft, zal het college in gesprek gaan met het COA over aanpassingen van de concept bestuursovereenkomst. Als de onderhandelingen over een perceel zijn afgerond en de provincie bereid is om mee te werken aan een goede ontsluiting, kan het college het aanwijzingsbesluit nemen. Dan zal ook de bestuursovereenkomst worden getekend. We kunnen op dit moment nog niet voorspellen wanneer dat zal zijn. We hopen dat het aanwijzingsbesluit voor de zomer van 2026 kan worden genomen. Als deze besluiten worden genomen zijn ze openbaar. Daarna organiseren we informatiebijeenkomsten en een werkbezoek naar het AZC in Winterswijk. Ook komt er een klankbordgroep voor omwonenden en belanghebbenden. Het COA zal de klankbordgroep nauw betrekken om te komen tot een ontwerp van het AZD. De basis hiervoor is de bestuursovereenkomst.

Als er een ontwerp is, zal het COA een omgevingsvergunning aanvragen. Hierbij kunnen zienswijzen ingediend worden en de gemeenteraad stemt over de wijziging van het omgevingsplan. De kortste doorlooptijd leidt tot mogelijke afronding in 2027. Als het omgevingsplan onherroepelijk is geworden start het COA de aanbesteding en daarna de bouw. Het AZD opent dan in 2028 of 2029 haar deuren.